

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

Peru Pazar Profili ve Ticaret Fırsatları

Leyla UZUN KAVŞUT
Lima Ticaret Müşaviri

10 Ekim 2024

Not: Sunumda yer verilen veri, görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşa herhangi bir taahhüt içermemekte olup sadece bilgi amaçlıdır.

İçindekiler

A- GENEL GÖRÜNÜM	3
B- PERU'NUN DIŞ TİCARETİ	7
1.Peru'nun Dış Ticaret Verileri	
2. Türkiye ile Dış Ticareti	
3. İthalat İşlemleri	
C- ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER	18
D- YATIRIM ORTAMI VE PROJELER	24

A- GENEL GÖRÜNÜM

GENEL GÖRÜNÜM

Demografik Bilgiler

- **Nüfus:** 33,4 milyon
- **Yüzölçümü:** 1,285 milyon km²
- **Dil:** İspanyolca
- **Yönetim biçimi:** Başkanlık Tipi Cumhuriyet
- **Din:** Katolik Hristiyanlık
- **Para birimi:** Peruvian Nuevo Sol (1 \$ = 3.75 PEN)

GENEL GÖRÜNÜM

Makroekonomik Göstergeler

- Peru, istikrarlı ekonomi politikaları, düşük enflasyon oranı ve yeterli uluslararası rezervleri ile dikkat çekmektedir.
- 2023 yılı tüketici fiyat enflasyonu %3,24, işsizlik oranı % 5 civarındadır.
- Peru nispeten yüksek kişi başına düşen gelire sahip ülkelerden biri olsa da, gelir dağılımı eşitsizliği yüksektir.

GSYİH Milyar \$: 268

2023 Büyüme Oranı:- %0,6
2024 Büyüme Tahmini: %3

Tüketici Fiyat Enflasyonu:%3,24

İşgücü: 18,1 milyon

GENEL GÖRÜNÜM

TİCARİ VE EKONOMİK ANLAŞMALAR

- Peru 1995 yılından itibaren DTÖ Üyesi
- Peru And Topluluğu, Pasifik İttifakı ve Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği üyesi
- Peru'nun 22 STA'sı mevcut

Ülkemiz ile Ticari Anlaşmalar

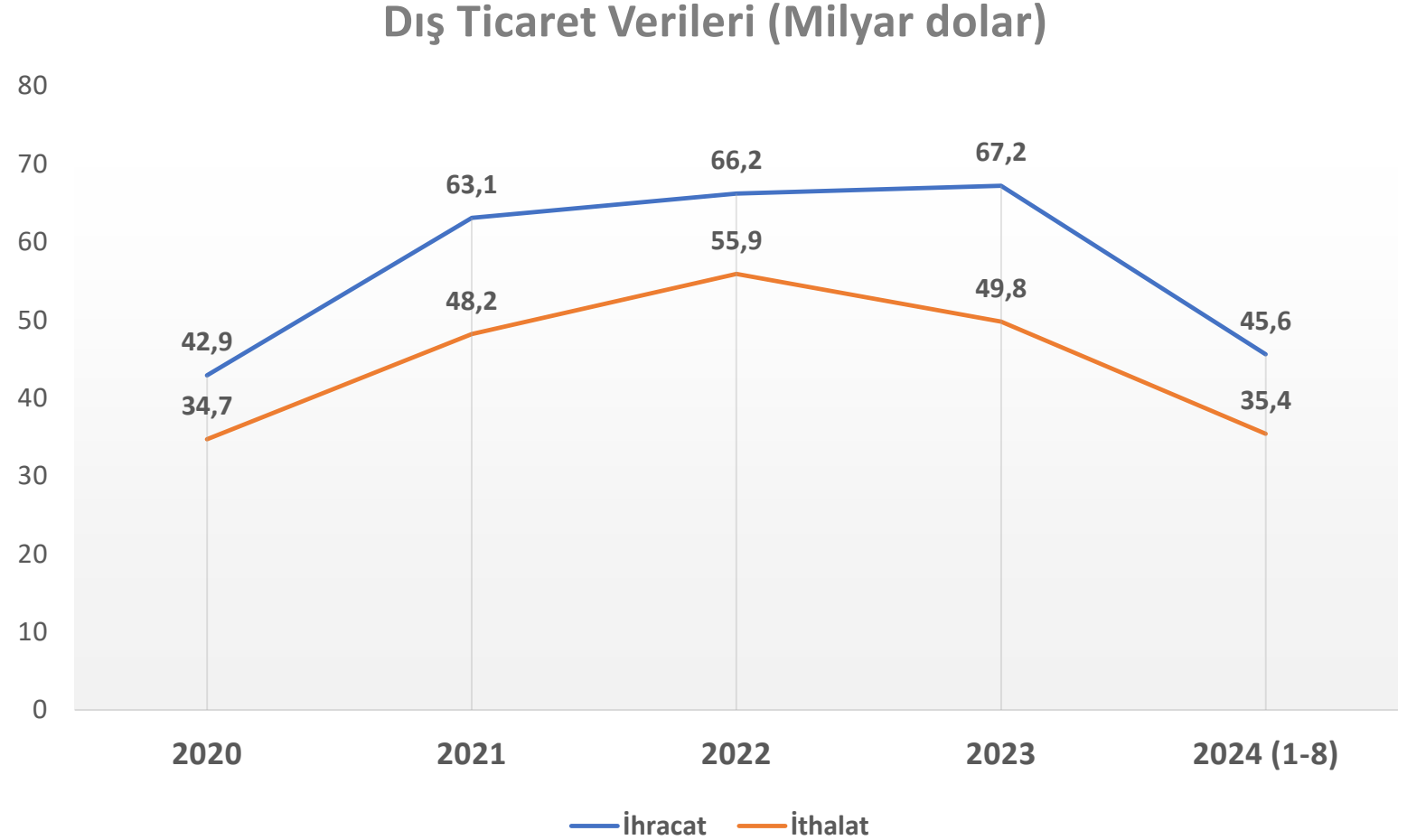
- *Serbest Ticaret Anlaşması görüşmeleri 2014 yılından itibaren devam ediyor*
- *Yatırımların Karşılıklı Korunması ve Teşvik Edilmesine İlişkin Anlaşma mevcut değil*
- *Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması mevcut değil*

B- PERU'NUN DIŞ TİCARETİ

PERU'NUN DIŞ TİCARETİ

Yıl Bazlı Dış Ticaret Verileri

- Peru dış ticaret fazlası veren bir ülke olarak dikkat çekmekte olup, ihracatında düzenli bir artıő seyri görülmektedir.
- Ülkenin ithalatı ise 2023 yılında yaőanan ekonomik durgunluktan olumsuz etkilenmiőtir.

PERU'NUN DIŞ TİCARETİ

Peru'nun Dış Ticaretinde Ana Ürün Grupları

İHRACATTA BAŐLICA ÜRÜNLER 2023

- Bakır - % 35
- Altın - % 13
- Tarım ürünleri - % 16
- Petrol ve doğal gaz - % 6,5
- Kimyasal ürünler - % 4
- Balık unu ve balık yağı - % 2

İTHALATTA BAŐLICA ÜRÜNLER 2023

- Makine ve ekipmanlar - % 33
(*Mekanik Ekipmanlar %13, Elektrikli aletler ve parçaları % 7, Otomobil ve parçaları %9*)
- Kimyasallar - % 18
- Endüstriyel tarım ürünleri- % 13 (hububat % 4, paketlenmiş gıda ürünleri % 3,75)
- Tekstil ve giyim - % 7
- Demir – çelik profil ve çubuklar - % 6

PERU'NUN DIŞ TİCARETİ

Peru'nun İthalatında İlk 10 Ürün

GTİP 6 lı	GTİP Adı	2023(USD)
270900	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	3.223.329.137
271019	Orta yağlar (özel bir işleme tabi tutulacak olan)	2.791.178.418
271020	Kükürt içeriği 0.05 den az veya eşit olan yağlar	1.611.502.640
271012	Petrol ve bitümenli yağlardan elde edilen hafif yağlar ve müstahzarları	1.195.042.033
100590	Sarı Mısır	985.468.729
851713	Hücreli ađlar veya diğer kablosuz ađlar için cep telefonları	941.153.393
870322	Binek otomobilleri ve insan taşımaya mahsus motorlu diğer taşıtlar; sadece benzinli, taşıma kapasitesi < 10 kişi	925.962.521
230400	Soya fasulyesi yağının ekstraksiyonundan (özütleme) arta kalan küspe ve diğer katı artıklar	764.209.432
100199	Buđday	685.079.072
870421	Eřya taşımaya mahsus sadece dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar	625.947.529

PERU'NUN DIŞ TİCARETİ

Peru'nun Dış Ticaretinde Ana Ülkeler

İHRACAT

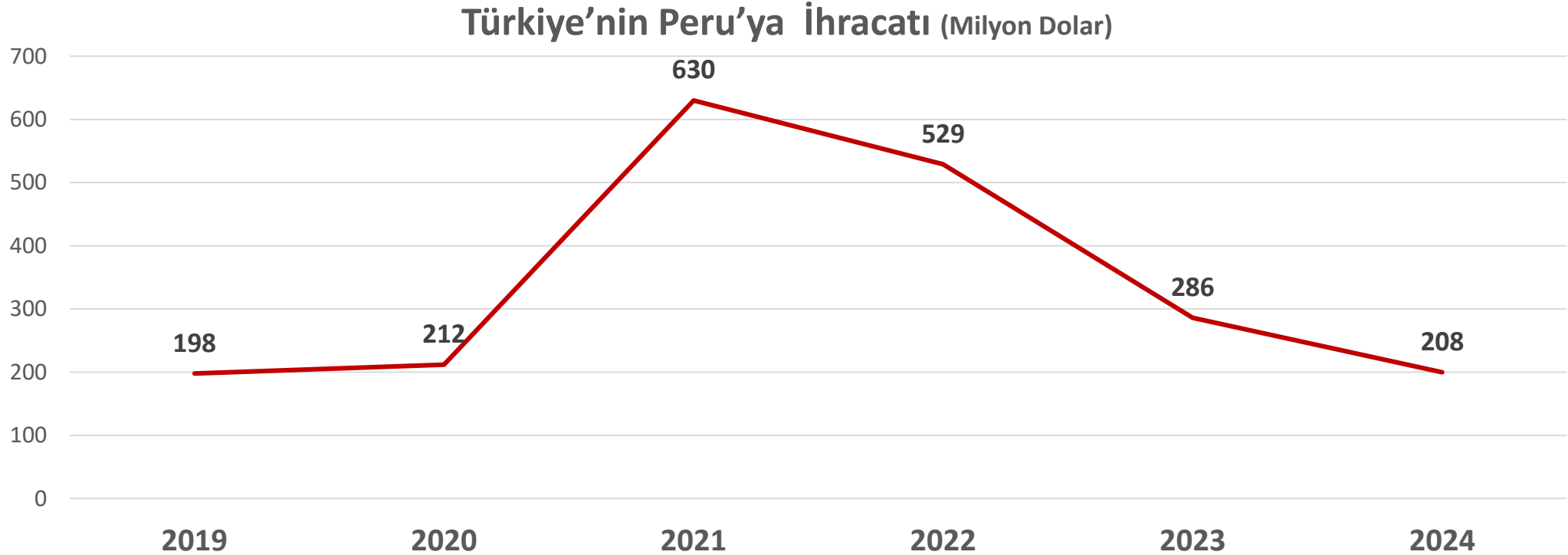
	ÜLKE	%
1	ÇİN	35,9
2	ABD	14,2
3	KANADA	4,7
4	HİNDİSTAN	3,9
5	GÜNEY KORE	3,6
6	JAPONYA	3,5
7	ŐİLİ	3,0
8	İSPANYA	2,9
9	HOLLANDA	2,8
10	BREZİLYA	2,7
29	TÜRKiYE	0,31

İTHALAT

	ÜLKE	%
1	ÇİN	25,8
2	ABD	21,08
3	BREZİLYA	7,12
4	ARJANTİN	5,11
5	MEKSİKA	3,38
6	ŐİLİ	2,54
7	KOLOMBİYA	2,39
8	KANADA	2,33
9	EKVATOR	2,27
10	ALMANYA	2,19
25	TÜRKiYE	0,55

TÜRKİYE'NİN PERU İLE DIŞ TİCARETİ

İhracat Verileri

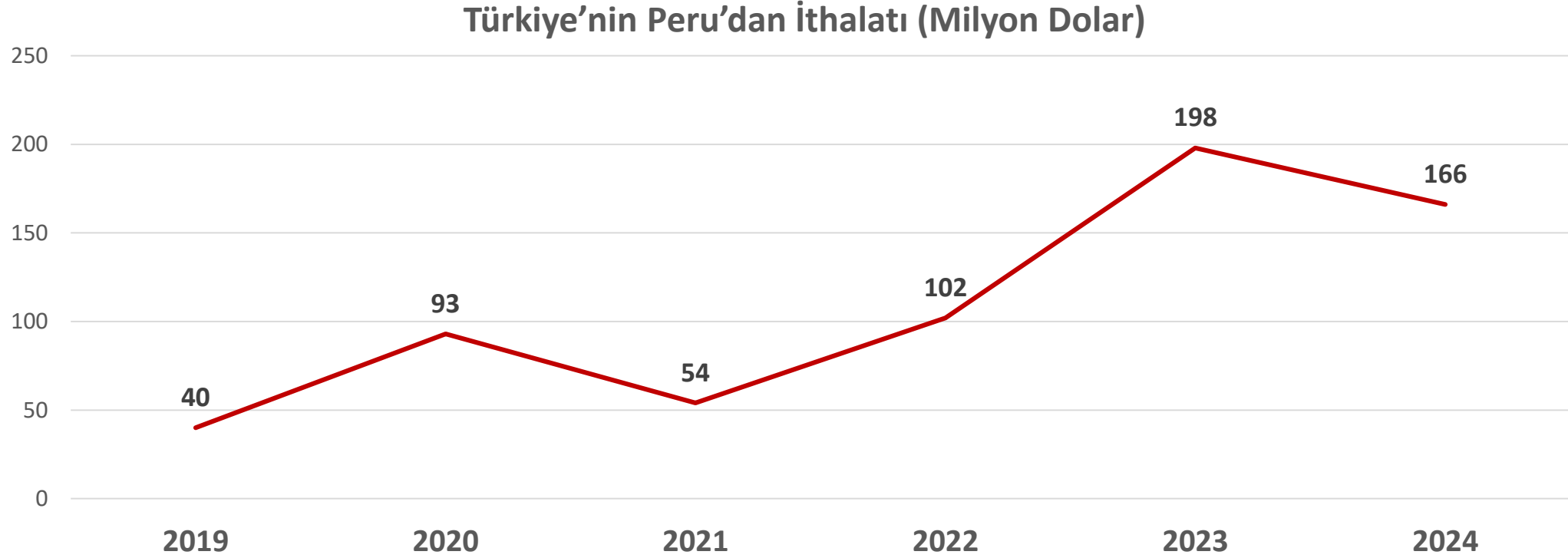

Kaynak: Peru İhracatçıları Birliği

- 2023 yılında Türkiye'nin Peru'ya ihracatı 286 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiş ve 2024 yılının ilk sekiz ayında ise 208 milyon ABD doları olmuştur.

TÜRKİYE'NİN PERU İLE DIŞ TİCARETİ

İthalat Verileri

Kaynak: Peru İhracatçıları Birliği

2023 yılında Türkiye'nin Peru'ya ithalatı 198 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiş ve 2024 yılının ilk sekiz ayında ise 166 milyon ABD doları ithalat gerçekleşmiştir.

TÜRKİYE'NİN PERU İLE DIŞ TİCARETİ

İhracatta Ana Ürün Grupları

GTİP	İSİM	2022 (USD)	2023 (USD)
281700	Çinko oksit; çinko peroksit	32.613.712	31.430.493
721420	Demir/alaşimsız çelikten çubuklar	103.186.739	29.143.643
721621	Demir veya alaşimsız çelikten L şeklinde profiller	36.715.040	14.339.059
391231	Karboksimetilselüloz ve tuzları	15.941.954	10.067.366
847740	Vakumlu Döküm Makineleri Ve Isıtarak Şekil Veren Diğer Makineler	0	6.386.330
721650	Demir veya alaşimsız çelikten diğer profiller; sıcak haddelenmiş veya sıcak çekilmiş	8.318.452	5.793.892
730890	Demir/Çelikten Diğer İnşaat- Aksamı	2.548.202	4.905.065
847490	84.74 Pozisyonundaki makinalar için aksam ve parçalar	4.658.745	4.181.676
441112	Ağaçtan orta yoğunlukta lif levha (MDF); kalınlık <= 5 mm	3.928.145	3.768.371
721631	U Şeklinde Profil (Sadece Sıcak Haddelenmiş, Sıcak Çekilmiş, Yükseklik=>80Mm)	4.137.099	3.768.371

TÜRKİYE'NİN PERU İLE DIŞ TİCARETİ

İthalatta Ana Ürün Grupları

GTİP	İSİM	2022 (USD)	2023 (USD)
710812	Altın (platin kaplamalı altın dahil); işlenmemiş, para yerine kullanılmayan	11.598.518	84.985.881
843041	Diğer delme veya sondaj makinaları; kendinden hareketli olanlar	315.900	31.649.398
800110	İşlenmemiş alaşımsız kalay	25.342.401	24.753.795
790111	İşlenmemiş alaşımsız çinko; çinko \geq %99.99	11.527.723	13.632.313
842951	Önden Yüklemeli Küreyici Yükleyiciler, Kendinden Hareketli	45.000	6.535.980
843049	Diğer delme veya sondaj makinaları; kendinden hareketli olanlar HARIÇ	0	4.950.381
790112	İşlenmemiş alaşımsız çinko; çinko < %99, 99	19.927.723	3.281.037
320300	Hayvansal veya bitkisel menşeli boyayıcı maddeler ve esası hayvansal veya bitkisel menşeli boyayıcı maddeler olan müstahzarlar	1.020.965	3.215.770
320500	Boyayıcı laklar ve esası lak olan müstahzarlar	1.426.319	3.017.417
180100	Kakao Dane Ve Kırıkları	3.588	2.822.865

PERU'NUN İTHALAT POLİTİKASI

DÜŞÜK GÜMRÜK VERGİLERİ

- Peru % 0, % 6 ve %11 olarak 3 temel gümrük vergisi uygulamakta
- Tarifelerinin %70'inde gümrük vergileri sıfır
- İthal ürünler gümrük vergilerinin yanı sıra %18 KDV'ye tabidir.
- Özellikle Brezilya, Arjantin gibi bölgenin güçlü ekonomileri ile kıyaslandığında Peru son derece düşük gümrük vergileri ve liberal dış ticaret politikası ile öne çıkmakta

PERU'NUN İTHALAT POLİTİKASI

İTHALAT İŞLEMLERİ

- Peru liberal bir dış ticaret politikası benimsediğinden genel olarak ülkeye yapılan ithalatta kısıtlama bulunmamaktadır.
- Dış ticaret işlemleri için gerekli birçok belge (menşe belgesi, ithalat izinleri vs) Dış Ticaret İçin Tek Pencere (VUCE) sistemi üzerinden edinilebilmektedir.
[«https://landing.vuce.gob.pe/componentes/»](https://landing.vuce.gob.pe/componentes/)
- Başta gıda ürünleri olmak üzere belirli ürünlerin ithalatı için ilgili kurumlardan izin alınması veya kayıt işlemi yapılması gerekmektedir.
- İzne tabi ürünler SUNAT internet sitesinde yayımlanmaktadır.
[«https://www.sunat.gob.pe/customsinformation/restrictedgoods/index.html»](https://www.sunat.gob.pe/customsinformation/restrictedgoods/index.html)

PERU'NUN İTHALAT POLİTİKASI

GIDA ÜRÜNLERİ İTHALATI

- Gıda ürünlerinin ithalatında Tarım Bakanlığı (SENASA) veya Sağlık Bakanlığı (DIGESA)'ndan izin alınması gereklidir.
- İthalatçı, Dış Ticaret İçin Tek Pencere (VUCE) uygulaması aracılığıyla gerekli izinler için başvurmalıdır.
- Gıda ürünlerinin ithalatı için talep edilen sertifika örneklerinin bazılarına aşağıdaki link üzerinden erişilebilmektedir.
(http://www.digesa.minsa.gob.pe/Orientacion/Modelos_Certificados_Importacion.asp)
- Ayrıca, paketlenmiş ithal gıda ürünlerinin üzerine İspanyolca etiket yapıştırılmalıdır.

C-ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER

PERU'DA ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER

Madencilik

- Madencilik Peru ekonomisinin en önemli sektörü olup, 2023 yılında GSYİH'nin yaklaşık % 12 sini oluşturmuştur.
- Peru'nun maden ihracatı gelirleri toplam ihracatının yaklaşık %65' ini oluşturmaktadır.
- Peru altın, bakır, çinko ve kalay gibi önemli maden minerallerine sahiptir.
- Ülkemizin ihraç edebileceği bazı ürünler :
 - ✓ Madencilik Ekipmanları
 - ✓ İş Makinaları
 - ✓ Otomotiv parçaları

Söz konusu ürünlerin büyük çoğunluğunda gümrük vergisi %0'dır.

PERU'DA ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER

Tarım ve Hayvancılık

- 2023 yılında GSYİH'nin yaklaşık % 6'sını oluşturmuştur.
- Üzüm, yaban mersini ve avokado gibi ürünler Peru'nun ihracatında önemli bir paya sahiptir.
- Kahve, kakao, kuşkonmaz, kereviz ve kinoa üretimi de ülkede dikkat çekmektedir.
- Peru tarım ürünleri ihracatçısı olmasına karşın işlenmiş gıda ürünlerinde ithalatçı konumundadır.
- Ülkemizin ihraç edebileceği bazı ürünler :
 - ✓ Tatlı ve Şekerleme Ürünleri
 - ✓ Makarna, Un ve Türevleri
 - ✓ Zeytinyağları
 - ✓ Gıda müstahzarları

PERU'DA ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER

Sanayi ve İmalat

- Peru'da sanayi sektörü yeterince gelişmemiş olup, sanayi ürünlerine ihtiyacın büyük bölümü ithalat yoluyla karşılanmaktadır.
- Ülkemizin ihraç edebileceği bazı ürünler :
 - ✓ Demir Çelik Ürünler
 - ✓ Elektronik Ev Eşyaları
 - ✓ Kimyasallar
 - ✓ Plastik Mamuller
 - ✓ Tıbbi Cihazlar
 - ✓ Tekstil

PERU PAZARINA GİRİŞ

Peru Pazarı

- İspanyolca tanıtım faaliyetleri yürütülmesi
- Peru'da yerleşik temsilci bulundurulması
- İş ilişkilerinde kişisel ilişkilerin öne çıkması
- Bölgede yer alan fuar ve uluslararası organizasyonlara katılım sağlanması
- Peru'daki kamu ihalelerinin takip edilmesi

Kamu İhale Kurumu

<https://prod2.seace.gob.pe/seacebus-uiwd-pub/buscadorPublico/buscadorPublico.xhtml>

PERU PAZARINA GİRİŞ

Önemli Fuarlar

- Peru'da düzenlenen bazı önemli fuarlara katılım sağlanması tavsiye edilmektedir.

FUAR ADI	ÜRÜN GRUBU
EXCON	İnşaat ve İnşaat Malzemeleri
EXPO TEXTIL	Tekstil Ürünleri ve Makinaları
EXPOPLAST	Plastik Mamul ve Makinaları
AGRIEXPO	Tarım ve Tarım Makinaları
EXPOALIMENTARIA	Gıda Ürünleri ve Ekipmanları
EXPOMINA	Madencilik ve Maden Ekipmanları

PERU PAZARINA GİRİŞ

Şirket Doğrulama

- İş yapılması planlanan firmaların araştırılması Latin Amerika'da önem arz etmektedir.
- Peru Gümrük ve Vergi İdaresi Ulusal Müfettişliği-SUNAT firma kayıtlarını halka açık bir veritabanı üzerinden yayınlamaktadır.
«<https://e-consultaruc.sunat.gob.pe/cl-ti-itmrconsruc/FrameCriterioBusquedaWeb.jsp>»
- Söz konusu web sitesi üzerinden firmanın ismi veya vergi numarası (RUC) yazılarak arama yapılması mümkündür.

D- YATIRIM ORTAMI

PERU YATIRIM ORTAMI

Peru'daki Dış Yatırımlar

- Peru Merkez Bankasına göre 2023 yılında 6,7 milyar ABD Doları değerinde yabancı yatırım alınmıştır. 2024 yılı sonu için 9,4 milyar ABD Doları dış yatırım tahmini bulunmaktadır.
- Peru'nun en çok yatırım çeken sektörü madencilik olarak görülmektedir. Ülkenin zengin yeraltı kaynakları yabancı yatırımcılar için fırsatlar yaratmaktadır.
- Telekomünikasyon ve enerji yabancı yatırımların yoğun olduğu diğer alanlar olarak görülmektedir.
- ABD, Brezilya, Birleşik Krallık, İspanya ve Çin sermayeli şirketler yabancı yatırımcıların başında yer almaktadır.

PERU YATIRIM ORTAMI

Peru'daki Türk Yatırımları

YILPORT HOLDİNG

- Peru'nun, yük trafiğinin yüzde 10'unu karşılayan Paita Limanı, Yılport Holding tarafından işletiliyor. YILPORT Holding, Paita Limanı'nın konteyner terminali operasyonlarını 2016'dan beri DP World ile dönüşümlü yürütüyor.

LCWAİKİKİ

- Ülkemiz hazır giyim firması LCWAİKİKİ, 2021 yılında Peru'da ilk mağazasını açmıştır. 2024 yılı itibariyle LC Waikiki firmasının Lima'da 3 mağazası bulunuyor.

FARMASI

- Kozmetik markası Farmasi, online satış platformu ile 2024 yılı Mayıs ayı itibariyle Peru pazarında faaliyet göstermeye başlamıştır.

PERU'NUN ALTYAPI PROJELERİ

Altyapı Alanında Fırsatlar

- Peru'nun Ulusal Altyapı Planına göre temel altyapı faaliyetlerinde 110 milyar ABD doları açık olduğu tahmin edilmektedir.
- Altyapı projeleri için Peru'nun Özel Yatırım Teşvik Ajansı –PROINVERSION internet sitesinin takip edilmesi tavsiye edilmektedir. <https://www.investinperu.pe/>
- Ülkede uluslararası rekabete girebilecek yeterlikte firma bulunmadığından, müteahhitlik ve teknik müşavirlik hizmetlerinin büyük kısmı yabancı firmalar tarafından yürütülmektedir.
- Chimbote Liman Projesi, La Sierra 4 üncü Bölüm Otoyolu, Ancon Endüstri Parkı ve bazı Elektrik İletim Projeleri yakın gelecek projeleri olarak dikkat çekmektedir.

PERU'NUN ALTYAPI PROJELERİ

Chancay Limanı ve Fırsatlar

- Peru'nun en büyük limanı olacağı düşünülen ve yakın zamanda açılışı gerçekleştirilecek Chancay Mega Liman Projesi sonrası ulaşım ve lojistik alanında projelerin artması beklenmektedir.
- Çin yatırımı olan Chancay Liman Projesi Çin ve Peru arasındaki ulaşım sürelerini 10 gün azaltacaktır.
- Liman bölgesinin Özel Ekonomik Bölge olması planlanmakta olup, bölgenin yeni yatırımcılar için cazibesi artırılmıştır.

ŞİRKET KURULUMU

Şirket Türleri

- Peru'da en yaygın kurulan sermaye şirketleri : EIRL (limited şirket) ve SAC (anonim şirket).
- EIRL- Tek ortaklı limited şirket.
- SAC - en az iki ortaklı olmak zorunda.

INCORPORATION FEE	COUNTRY
US\$ 391.00	PERU

- The fees for the incorporation of a Company in Peru are lower compared to other Latin American countries, as shown next.

INCORPORATION FEE	COUNTRY
US\$ 604.68	ARGENTINA
US\$ 926.23	MEXICO
US\$ 500.00	BRAZIL
US\$ 600.00	ECUADOR
US\$ 1,500.00	PANAMA

ŞİRKET KURULUMU

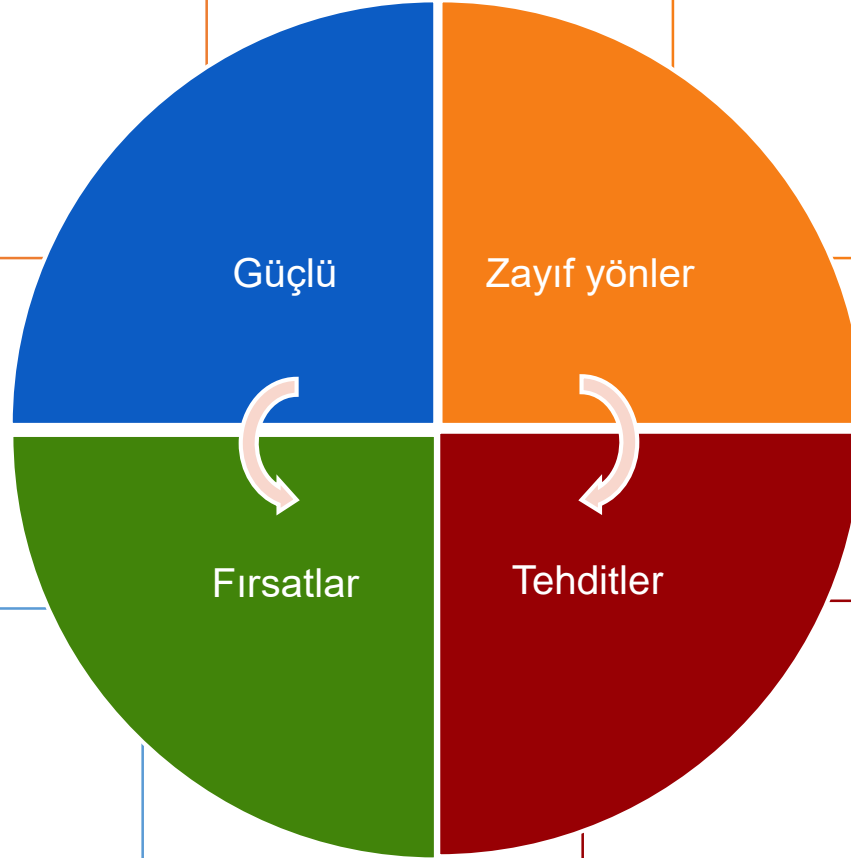
Genel Adımlar

- Şirket kuruluşu için gereken bazı önemli aşamalar aşağıdaki şekilde özetlenebilir:
 - ✓ Şirket sözleşmesinin hazırlanması,
 - ✓ Lokal bir bankada şirket adına bir cari hesap açılması,
 - ✓ SUNARP'a kayıt, Vergi idaresi SUNAT'tan (Superintendence of Tax Administration) vergi numarası alınması,
 - ✓ Tutulması gerekli olan kanuni defterler, belediye izinleri, ücret bordroları gibi bir takım hususlar için müracaatlar

PERU PAZARINA GENEL BAKIŞ

- LİBERAL DIŞ TİCARET SİSTEMİ
- DÜŞÜK GÜMRÜK VERGİLERİ
- DÜZENLİ MADEN GELİRLERİ
- İSTİKRARLI MAKRO-EKONOMİK YAPISI

- PAZARIN UZAKLIĞI
- TİCARİ VE HUKUKİ ALTYAPI EKSİKLİĞİ

- YENİ GELİŞEN İÇ PAZAR
- İTHALATA BAĞIMLILIK
- TÜRK DİZİLERİ İLE OLUŞAN OLUMLU İMAJ

PAZARDA ÇİN VE ABD HAKİMİYETİ
SİYASİ KRİZLER

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

TEŞEKKÜRLER

Leyla UZUN KAVŞUT

Lima Ticaret Müşaviri

 : +5115627826

 : lima@ticaret.gov.tr <https://musaviredanisin.ticaret.gov.tr>